

zijn. De medicus geeft zijne suggesties en de patiënt is in de beste omstandigheden om haar op te nemen. Argumenten, die soms tegenspraak uitlokken, mogen niet gebruikt worden, dit zou het experiment doen mislukken, de medicus spreekt en herhaalt zijne meening op verschillende wijzen. Al is ook de wijze van doen uiterst antipathiek, erkend moet worden, dat op deze wijze genezingen verkregen zijn.

Wat meer zegt, de ernstige bezwaren, die boven tegen de hypnose waren ingebracht, gelden niet in die mate voor deze laatste methode.

Hier heeft men niet dat absoluut overgeleverd zijn aan den wil van den medicus en dat geheel en al passief zijn door het uitgeschakeld zijn van de hoogere vermogens. Een verstandig medicus zal trouwens beginnen dit aan den patiënt mee te deelen. Men mag echter niet vergeten, dat gemakkelijk in de bovengenoemde omstandigheden een overgang in hypnose plaats vindt en dat dan dus dezelfde bezwaren gelden. Bovendien verhoogt men de suggestibiliteit van den patiënt en men verwaarloost het prikkelen van de kritiek, wat juist zoo noodig is om de verschillende gewaarwordingen naar haar waarde te schatten of de indrukken geschikt te beoordeelen.

Steeds meer wordt erkend, dat bij de zoogenaamde functioneele neurosen de psychische therapie het voornaamste hulpmiddel genoemd moet worden. Hierbij kunnen we dan ook van een rationeele therapie spreken. Want al weten we wel, dat men meermalen bij zenuwlijders ook stoornissen in de stofwisseling kan aantreffen, het is vaak moeilijk uit te maken, of deze primair of secundair zijn, of ook wel, dat ze op een gemeenschappelijke door erfelijkheid verkregen afwijking berusten. Afgezien daarvan vinden we in verreweg de meeste gevallen oorzaken van psychischen aard. In de spreekkamer van den zenuwarts hooren we van de teleurstellingen, die het leven aanbiedt, van de ellende, die door de zonde in de wereld is gekomen. Daarbij zijn het maar uitzonderingen, wanneer de twee schrikbeelden, alcohol en syphilis, op den voorgrond treden, ook zij komen als oorzaken voor, maar voor de functioneele zenuwaandoeningen toch heel weinig. Meestal zijn het emoties van allerlei aard, die haar invloed hebben doen gelden en het kost moeite en tijd om deze voor den dag te brengen. Men gevoelt, dat voor alle dingen daarbij noodig